

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

REGIONKOMMITTÉN

REK:S 133:E PLENARSESSION, 6.2.2019–7.2.2019

Resolution från Europeiska regionkommittén om bekämpning av hatpropaganda och hatbrott

(2019/C 168/01)

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉN (ReK) HAR ANTAGIT DENNA RESOLUTION

- i djup chock och bedrövelse över mordet på Gdańsk borgmästare och ReK-ledamoten Paweł Adamowicz, en sann europé som främjade och värnade värdena frihet, solidaritet, demokrati, social delaktighet och värdighet,
- med beaktande av Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av sitt yttrande av den 6 februari 2019 om "Bekämpande av desinformation online: en EU-strategi",
- med beaktande av sitt yttrande av den 15 juni 2016 om "Bekämpning av radikaliserings och våldsamma extremism: Förebyggande mekanismer på lokal och regional nivå",
- med beaktande av Europaparlamentets debatt den 30 januari 2019 om bekämpning av det klimat präglade av hat och fysiskt våld som riktas mot demokratiskt valda mandat innehavare,
- med beaktande av arbetet i EU:s högnivågrupp för bekämpning av rasism, främlingsfientlighet och andra former av intolerans,
- med beaktande av behovet av att fördjupa dialogen med medborgarna, bland annat med tanke på de pågående och framtida valen på lokal, regional, nationell och europeisk nivå.

1. Europeiska regionkommittén är djupt oroad över ökningen i hatpropaganda och hatbrott och urartningen av den offentliga debatten, som ger upphov till våld, extremism, propaganda och intolerans av alla slag i Europeiska unionen och äventyrar själva grunden för det europeiska projektet. Det är oroande att folkvalda företrädare i olika länder utsätts för otillåten påverkan i sitt demokratiska uppdrag. Populism och odemokratiska krafter utmanar demokratin och kan i förlängningen försvaga dess funktionsätt.

2. Kommittén påpekar att EU bygger på en gemensam uppsättning grundläggande värden, som inbegriper människans värdighet och icke-diskriminering, i enlighet med artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen, samt yttrandefrihet, i enlighet med artikel 10 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och artikel 11 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

3. ReK förväntar sig att de europeiska, nationella, regionala och lokala styresnivåerna, medierna, det civila samhällets organisationer, de ekonomiska aktörerna och de enskilda medborgarna respekterar dessa värden, eftersom de utgör grunden för ömsesidigt förtroende och förståelse och är en hörnsten i öppna och demokratiska samhällen.

4. Kommittén påpekar att hatfyllda uttalanden splittrar vårt samhälle, ger upphov till rädsla och radikaliserings, svärta ned och avhumaniserar enskilda personer och kan leda till ohyggliga handlingar. De förstör det mål som vi alla delar – ett starkt Europa, förenat i mångfald, fred och gemensamma värden.

5. ReK uppmanar alla styresnivåer att anta åtgärder för att förebygga och skydda medborgarna mot våld, trakasserier, hatpropaganda och hatbrott. Dessutom uppmanar kommittén samtliga politiska partier att, i egenskap av grundpelare för verklig demokrati, avhålla sig från att använda hatpropaganda som ett sätt att nå politiska fördelar.
6. Kommittén påpekar att eftersom de befinner sig nära medborgarna drabbas regionala och lokala politiker, särskilt borgmästare och kommunfullmäktigeledamöter, oftare av hat och fysiskt våld.
7. Kommittén påpekar att de, tillsammans med många lokala och regionala initiativ och aktörer i civilsamhället, befinner sig i frontlinjen i kampen mot intolerans och samtidigt har en skyldighet och ett ansvar att bekämpa våldsamt beteende och hatfyllda uttalanden.
8. ReK uppmanar alla EU-medlemsstater och alla styresnivåer att investera i utbildning och att öka medvetenheten bland medborgarna om behovet av ömsesidig respekt och om de allvarliga risker som hatpropaganda och hatbrott medför för enskilda personer, samhället och demokratin.
9. Kommittén uppmanar till att främja en ansvarsfull användning av internet och mediekompetens för att ge medborgarna, särskilt våra ungdomar, kunskap och förmåga att identifiera hatpropaganda och hatbrott och motverka dem både på och utanför internet.
10. ReK uppmanar alla sociala medieplattformar och internetplattformar att ta kollektivt ansvar för att främja och underlätta yttrandefrihet, men att samtidigt bekämpa hatpropaganda och hatbrott i enlighet med uppförandekoden för att motverka olaglig hatpropaganda på nätet, som Facebook, Twitter, Microsoft och YouTube enades om med kommissionen i maj 2016. Vi efterlyser också effektiva instrument för att få ett slut på anonymiteten och sätta stopp för falska konton samt för att övervaka den mörka webben, som ofta används som ett medel för att sprida radikalt innehåll.
11. Kommittén har tagit del av den fjärde utvärderingen av EU:s uppförandekod för att motverka olaglig hatpropaganda på nätet, som kommissionen presenterade den 4 februari 2019. Kommittén noterar att de deltagande it-företagen i 72 % av fallen hanterade anmälningar av hatpropaganda genom att radera innehåll. Vi beklagar samtidigt att graden av återkoppling till användarna har minskat till 65,4 %. ReK rekommenderar därför att man överväger att komplettera den frivilliga strategin i uppförandekoden med lagstiftningsåtgärder på EU-nivå.
12. Kommittén uppmanar till bättre samarbete och samarbetsinriktad kommunikation mellan alla styresnivåer, polisen, åklagarmyndigheterna och de rättsliga myndigheterna samt det civila samhällets organisationer för att i ett tidigt skede identifiera hatpropaganda och hatbrott, vidta lämpliga åtgärder för att förhindra och bekämpa dem samt säkerställa ordentlig utredning, lagföring, fällande dom och straff.
13. ReK anser att det är mycket viktigt att ett varningssystem inrättas i varje medlemsstat, i samarbete med EU och de regionala och lokala myndigheterna, för stöd och vägledning, så att bekanta eller anhöriga snabbt och enkelt kan söka hjälp om en person börjar dras till våldsamt extremism och hatbrott.
14. Kommittén efterlyser stöd till och solidaritet med alla offer för och vittnen till hatpropaganda och hatbrott, och uppmanar dem att rapportera sådant beteende till de behöriga myndigheterna, som måste se till att offer och vittnen skyddas. Vi efterlyser åtgärder och mekanismer för att göra det lättare för de straffrättsliga myndigheterna att skapa bättre kontakter med offren, det civila samhället och lokala organisationer för att ta itu med denna fråga.

15. ReK påpekar att de befintliga instrumenten inte har säkerställt ett fullständigt skydd av de mänskliga rättigheterna och människans värdighet, och uppmanar därför medlemsstaterna att samarbeta med de lokala och regionala myndigheterna och med EU för att utarbeta en effektiv lagstiftning och effektiva instrument för att bekämpa spridningen av hatpropaganda och anstiftan till hatbrott, i enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna ⁽¹⁾.

16. Europeiska regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att översända denna resolution till kommissionen, Europaparlamentet, rådet, Europeiska rådets ordförande, det rumänska rådsordförandeskapet och EU:s politiska familjer.

Bryssel den 7 februari 2019.

Karl-Heinz LAMBERTZ
Europeiska regionkommitténs
ordförande

⁽¹⁾ I linje med riktlinjerna från EU:s högnivågrupp för bekämpande av rasism, främlingsfientlighet och andra former av intolerans.